

(๑๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมາภไชยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔๓/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๓๙/๒๕๖๒

วันที่ ๑๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

เรื่อง นางสาววิริยา รัตนพันธ์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในข้อกฎหมายว่าด้วยการออมสินตามพระราชบัญญัติ
มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นางสาววิริยา รัตนพันธ์ (ผู้ร้อง)
กล่าวอ้างว่าเมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๗ ผู้ร้องได้ทำสัญญาภัยเงินกับธนาคารออมสิน จำนวน
๓,๓๐๐,๐๐๐ บาท ตกลงชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗ ต่อปี และจะผ่อนชำระหนี้ไม่น้อยกว่าเดือนละ
๒๒,๐๐๐ บาท โดยชำระงวดแรกในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๗ และจะชำระให้เสร็จสิ้นภายในวันที่
๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ ผู้ร้องได้นำที่ดินมาจำนำเพื่อประกันการชำระหนี้ดังกล่าว ต่อมากลับไปอยู่
ชำระหนี้ และก่อนพ่องคดีธนาคารออมสินได้ส่งหนังสือบอกกล่าวบังคับจำนำของไปยังผู้ร้องตามที่อยู่
ในสัญญาภัยเงิน แต่ปรากฏว่าผู้ร้องได้ย้ายที่อยู่ใหม่ ธนาคารออมสินจึงได้ปิดประกาศทางหนังสือพิมพ์
แทนการส่งหนังสือบอกกล่าวบังคับจำนำของ ต่อมามีเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ ธนาคารออมสิน
เป็นโจทก์ฟ้องผู้ร้องเป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดเพชร ข้อหาผิดสัญญาภัยเงิน จำนำ และศาลจังหวัดเพชร
ได้มีคำพิพากษาให้ผู้ร้องชำระหนี้ให้แก่โจทก์ เป็นเงินจำนวน ๓,๖๓๓,๖๘๑.๕๕ บาท พร้อมดอกเบี้ย

- ๒ -

ในอัตราเรียก ๑๔ ต่อปี ของต้นเงิน ๓,๐๐๗,๖๘๙.๕๒ บาท นับตั้งจากวันที่ออกเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระ
เสร็จสิ้นแก่โจทก์ ทั้งนี้ ผู้ร้องได้อุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ได้นัดอ่านคำพิพากษาในวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๒

ผู้ร้องได้ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เพื่อขอให้เสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ กรณีการกระทำของธนาคารออมสินในการออกล่าวบังคับจำนำของโศภิชัยการปิดประกาศทางหนังสือพิมพ์แทนการส่งหนังสืออนุญาต ข้อความที่สำคัญต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ และตกเป็นโน้มนะตามมาตรา ๕ และผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้ว แจ้งผลการวินิจฉัยว่ากรณีดังกล่าวเป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำของหน่วยงานของรัฐ ไม่ได้เป็นกรณีที่บัญญัติแห่งกฎหมายโดยมีบัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญที่ผู้ตรวจการแผ่นดินจะพิจารณา เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ (๑) จึงให้ยุติเรื่อง

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่า การกระทำของธนาคารออมสิน โดยวิธีการปิดประกาศทางหนังสือพิมพ์แทนการส่งหนังสืออนุญาต ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ และมาตรา ๒๕ วรรคสอง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ยื่นคำร้องให้ศาลพิจารณาในวันเดียวกัน ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดมาตรา ๗ (๑) ได้” โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเดียวก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือ

เสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในกำหนดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๙ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควร ได้รับการวินิจฉัย ศาลมจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณา ก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่าเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลมสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำการของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมิใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษากดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการที่ธนาคารออมสินบอกกล่าวบังคับจำนำของโดยการปิดประกาศทางหนังสือพิมพ์แทนการสั่งหนังสือบอนอกกล่าวบังคับจำนำของอันมิใช่วิธีการมีหนังสือบอนอกกล่าวไปยังลูกหนี้ก่อนว่าให้ชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๘ ทำให้ผู้ร้องมิได้ทราบถึงการบอกกล่าวบังคับจำนำของดังกล่าว เป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องนั้น ซึ่งการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องจะได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง ทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องเป็นเรื่องที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการบอกกล่าวบังคับจำนำของธนาคารออมสินไม่ชอบด้วยกฎหมาย และผู้ร้องได้ยกขึ้นต่อสู่ในชั้นศาลยุติธรรมแล้ว และปรากฏว่าคดีนี้อยู่ในระหว่างการพิจารณาและนัดอ่านคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ จึงเป็นกรณีที่

- ๔ -

อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาดีของศาลอื่น อันเป็นกรณีต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องฟังไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๕ -

(กำลังที่ ๔๗/๒๕๖๒)

(นายJarayu กักตีชนากุล)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชาลว)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายณัครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง ภูดับบพา)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาณ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายรวิทย์ กังศิเทียม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ